

ԵՐԿՈՒՇԱՔԹԻ, 26 ՓԵՏՐՈՒՄ, 2018

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՐԾԹ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն Կբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 90

ԱՍՏՈՒԱԾ ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆ Է, ՄԱՐԴԸ՝ ՄԱՀԿԱՆԱՑՈՒ

Տէր, ապաստան եղար մեզի սերունդէ սերունդ:

Նախքան լեռներու ծնունդ առնելը,
նախքան երկրին ու տիեզերքին գոյութեան գալը,
դուն կաս ու կը մնաս, ով Աստուած:

Մարդը հողին կը վերադարձնես, ըսելով. «Հողին դարձէ՛ք, ադամորդիներ»:
Որովհետեւ քու աչքիդ՝ հազար տարին երէկուան պէս ակնթարթ մըն է,
գիշերուան մէկ պահուն պէս, որ արդէն անցած է:

Երազի պէս յանկարծակի վերջ կը դնես անոնց կեանքին.
Խոտին պէս, որ օրը օրին կը բուսնի, առաւօտեան կը ծաղկի ու կը դալարի,
իրիկունը կը խամրի ու կը չորնայ:

Այդպէս կը սպառես մեզ բարկութեամբդ,
գայրոյթովդ կը զարհուրեցնես մեզ:
Երեւան կը հանես մեր յանցանքները,
մեր գաղտնիքները լոյսին կը բերես:
Սրտմտութեանդ հետեւանքով մեր օրերը կը փախչին,
մեր կեանքը շուտ վերջ կը գտնէ, հառաչանքի մը նման:
Եօթանասուն տարի է մեր կեանքի տելոդութիւնը,
կամ է հազիւ ութսուն տարի.

որ՝ լաւագոյն պարագային՝ չարչարանք է ու նեղութիւն:
Կեանքը շուտով վերջ կը գտնէ, յաջորդ պահուն՝ արդէն չկանք:
Ո՞վ կը նանչնայ բարկութեանդ զօրութիւնը,
թէ իրապէս ինչ ահարկու է գայրոյթդ:

Սորվեցուր մեզի՝ թէ մեր օրերը համրուած են,
որպէսզի սրտով իմաստուն դառնանք:
Վերադարձիր մեզի, Տէր, մինչեւ ե՞րբ պիտի լքես. գթա մեզի՝ ծառաներուդ
Ամէն առտու մեզ քու սիրովդ ողողէ,
որպէսզի մեր կեանքի բոլոր օրերուն, ցնծութեամբ երգենք եւ ուրախանանք:
Շնորհիք մեզմէ անպակաս ըրէ, Տէր, մեր Աստուածը.
մեր գործերը դուն առաջնորդէ, մեր գործերը յաջողէ:

ՕՐՈՒՄՆ ՆԻԺԹԸ

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԵՏՆԵՐԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԱՄԱԿԷՆ

3:1-10

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԱՍՏԵԱՆ ԽՈՍՏՈՒՄԸ (3:1-10)

Պետրոս Առաքեալ կը յիշեցնէ, որ ասիկա իր երկրորդ նամակն է: Սա կը նշանակէ, թէ երկու նամակներն ալ ուղղուած էին նոյն հաւաքացեալներուն, նաեւ կարելի է ի մտի ունենալ, վերջ ի վերջոյ, որ խորքին մէջ երկու նամակներն ալ ուղղուած են հաւաքացեալներուն, ոչ անպայման փեղայնական իմիաստով, այլ ընդհանրապէս հաւաքացեալներուն: Որովհետեւ ընդհանրական նամակ հասկացողութիւնը արդէն կը նշանակէ, թէ Առաքեալը յարուկ եկեղեցիի մը չէր ուղղեր, ինչպէս Պօղոս Առաքեալի պարագային, օրինակ՝ Կորնթացիներուն, այլ՝ ուղղած էր հաւաքացեալներուն բոլոր փեղերու մէջ եւ բոլոր ժամանակներու համար:

Երկու նամակներու պարագային ալ, Պետրոս Առաքեալի ամբողջ նպատակն է յիշեցնել, յիշեցնել, դարձեալ յիշեցնել, որպէսզի չըլլայ թէ իրենց մտքերը քննան եւ այդ իսկ պարճառով ուղիղ չմտածեն: Անոնք նաեւ յիշեն այն պարգամները, որ ոչ միայն անցեալին փրուած էր Հին կրակարանեան մարգարէներու ճամբով, այլ նաեւ՝ Յիսուս Քրիստոսի կողմէ փրուած պարուերը, որ առաքեալներ փոխանցեցին: Ի՞նչ էր պարգամուածը եւ ի՞նչ էր պարուերը, Աստուծոյ նախախնամութեամբ եւ փնօրինումով մեղաւոր մարդուն դարձն ու փրկութիւնը եւ անոր յաւիտենական կեանքի ժառանգութիւնը, որ ուրիշ բան չէ եթէ ոչ Աստուծոյ շնորհքը ուղղուած մեղաւոր մարդուն: Այս փրկութեան ծրագիրը իրականացաւ Յիսուս Քրիստոսի աշխարհ գալուստով, եւ իր լրումին պիտի հասնի Յիսուս Քրիստոսի երկրորդ գալուստով:

Ահա, Պետրոս Առաքեալ անգամ մը եւս կը զգուշացնէ, որ Աստուծոյ ծրագրին կապուած, ու մանաւանդ՝ այս գալուստին կապուած վերջին օրերուն, փակաւին չըսելու համար, որ արդէն իսկ կային այդպիսիներ, «**հեզնոդներ եւ արհամարհողներ պիտի գան, որոնք իրենց սեփական ցանկութիւններէն առաջնորդուած՝ պիտի հարցնեն. «Ո՞ր մնաց Քրիստոսի երկրորդ գալուստեան խոստումը: Մեր հայրերը մեռան եւ դեռ ամէն ինչ կը մնայ եղածին պէս, ինչպէս որ էր սպեղծագործութենէն ի վեր»» (4 հմբ): Բոլոր ժամանակներու վերաբերող երեւոյթ մը, որուն ոչ միայն Պետրոս Առաքեալ կ'անդրադառնայ, այլ նաեւ Պօղոս Առաքեալ, ինչպէս նաեւ միւս Առաքեալները, որոնք գրաւոր ուղեցին այս մասին արտայայտուիլ: Նոյնը կը վերաբերի նաեւ այսօր: Որովհետեւ հեզնել ու արհամարհել Քրիստոսի երկրորդ գալուստը, կը նշանակէ հեզնել եւ արհամարհել ու մերժել Դատաստանի հասկացողութիւնը, որովհետեւ Քրիստոսի երկրորդ գալուստը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ վերջին դատաստան: Այսպէս կ'արտայայտուի Եկեղեցին իր հաւաքամքին մէջ. «Գալոց է նովին մարմնով եւ փառօք Հօր, դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս»: Ովքեր են այսպիսիները: Անոնք են, որոնք «**կամաւոր կերպով կը մոռնան, որ «Աստուած սկիզբէն իր խօսքով ստեղծեց երկինքը» (5 հմբ). ըսաւ եւ եղաւ, եւ ոչ թէ ինչ որ այսօրուան գիտութիւնը կու գայ բացատրելու կամ ներկայացնելու ինչ-ինչ վարկածներով, աշխարհի ստեղծագործութիւնը: Պետրոս Առաքեալ կը շարունակէ ըսելով. «**ջուրերէն դուրս բերաւ եւ ջուրերով կազմեց երկիրը, եւ նոյն ջուրերուն հեղեղով է որ երբեմնի աշխարհը աւերուեցաւ ու կորսուեցաւ» (6 հմբ), անդրադառնալով Նոյի պարմութեան: Ուրեմն այս մարդիկը կամաւոր, ուղեղով կը մերժեն ընդունիլ որ Աստուած Ինք է ստեղծիչը եւ ամէն ինչ Իր խօսքով ստեղծուած, ու մանաւանդ՝ «**Իր խօսքով է որ կը պահուի կրակին համար, այսինքն՝ դատաստանի օրուան, երբ ամբարիշտ մարդիկը կորուստի պիտի մարմնուին» (7 հմբ): Միւս կողմէ, անոնք կ'ըսեն, թէ ամէն ինչ կը մնայ եղածին պէս, ինչպէս որ էր ստեղծագործութենէն ի վեր: Բայց Առաքեալը կու գայ եւ կը յիշեցնէ, որ ամէն ինչ եղածին պէս չմնաց ստեղծագործութենէն ի վեր, որովհետեւ միջանկեալ ջրհեղեղի դէպքը պարահեցաւ, որուն ակնարկութիւնը կ'ընէ այսպէս: Աստուծոյ նախախնամութիւնն է որ այս բոլորը կը պահուին:********

Պետրոս Առաքեալ մէկ այլ ուրիշ բան մը եւս կը յիշեցնէ, որ եթէ հարցը ժամանակի հարց է, մէկ բան որոշ է, որ Աստուծոյ ծրագրին ու անոր կարարումը մեր օգտագործած ժամանակին ու ժամացոյցին հետ կապուած չէ, որուն համար ալ Առաքեալը կ'ըսէ. «**Տիրոջ քով մէկ օրը հազար փարուն պէս է եւ հազար փարին՝ մէկ օրուան պէս» (8 հմբ): Սա կը նշանակէ, որ Աստուծոյ ծրագիրը երկար կամ կարճ ժամանակի հետ կապուած չէ, մէկ օր եւ կամ հազար փարի: Ուրեմն, եթէ ուշացած կը կարծեն, եւ կամ ընդհանրապէս Աստուծոյ խոստումը անիրական, Առաքեալը կ'ըսէ հաւաքացեալներուն, թէ չմոլորիք, այլ ընդհակառակը՝ «**Տերը չ'ուշացներ իր խոստումին կարարումը, այլ պարզապէս համբերաբարութիւն ցոյց կու փայ ձեզի հանդէպ, որովհետեւ չ'ուզեր որ ռեւէ մէկը****

կորսուի, այլ՝ կ'ուզէ որ բոլորն ալ ապաշխարելու առիթ ունենան» (9 հմր), նոյնը պիտի ըսէ Եզեկիէլ մարգարէին. «Ես մեղաւորին մահը չեմ ուզեր, այլ անոր դարձը եւ փրկութիւնը» (18:23): Եթէ Աստուած խոստացեր է, ուրեմն այդ խոստումը կը կատարէ, ոչ ուշացած ոչ ալ ժամանակէն առաջ, այլ իր յարմար ժամանակին:

Իսկ Տիրոջ օրը, որ ուրիշ բան չէ եթէ ոչ Դատաստանի օր, անակնկալօրէն պիտի գայ, գողի պէս, ինչպէս կը կարդանք Ղուկ 12:39, 41, Ա Թեա 5:2, Յայր 3:3, 16:5: Առաւել եւս, ինչ որ արհամարհողները կ'ըսեն, որ սպեղծագործութենէն ի վեր նոյնն է, ոչ, ահաւասիկ «երկինքը մեծ շառաջիւնով պիտի ջքանայ, երկնային մարմինները պիտի վառին ու հալին, եւ երկիրը իր ամբողջ բովանդակութեամբ պիտի անհետանայ» (10 հմր): Ո՛ր մնաց այն փիլիսոփայութիւնը, որ կ'ըսեն, «աշխարհը այսպէս եկեր է, ու այսպէս կ'երթայ»:

Ահա թէ ինչու Պետրոս Առաքեալ իր այս նամակով կու գայ յիշեցնելու, որ հաւաքացեալները ջնդորին ըսի ըսաներով, ու ջշեղին ճշմարտութենէն, այլ պատրաստ ըլլան ապրելու մաքուր եւ աստուածապաշտ կեանքով սպասելով Տիրոջ գալուստին, որուն առ այժմ չպարահիլը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ Աստուծոյ ողորմութեան, գթութեան ու սիրոյն արքայայտութիւնը, որ կը համբերէ անով ապաշխարութեան առիթ տալու մեղաւորին:

ՇԱՐԱԿԱՆ - ԱՂՈԹՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենատարբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիստա Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

*Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ ին հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ ին արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*